

El nostre mar de cada dia

Jordi Llavina

Presència - El Punt, 17/10/2008

- La poesia de Carles Duarte a *Maríntim* pot semblar planera i unívoca, però amaga una certa complexitat •

Una de les primeres coses que sorprèn en llegir Duarte és la seva predilecció pels assumptes còsmics i per les seves matèries podríem dir-ne morals, sense la intervenció de pretextos ni de situacions més pròxims, més quotidians, per entendre'ns. Duarte també ha excel·lit en la representació de la sensualitat: ens ha donat molts versos sobre el cos i les seves passions, bé que tamisats per una púdica distància. I així, si deixem de banda el que potser és el seu llibre més ambiciós fins ara, *Tríptic hebreu*, molts dels seus títols ja donen compte de l'aspiració de fer una poesia sobre l'home i sobre la seva circumstància: *La pluja del temps*, *El silenci*, *El somni*.

El paisatge ha estat, de sempre, un dels grans protagonistes de la poesia de Duarte. I, per damunt de tots, el mediterrani. En *Maríntim* —un títol que sintetitza molt bé l'esperit de l'obra— l'entorn marí de la Costa Brava serveix una reflexió serena sobre la vida i la finitud, sobre els canvis i la mort: «tot es transforma / al meu mar de pissarra». Des del vers inicial, hi retrobem el batec còsmic que deia, que el poeta fa seu, acordant-lo al batec del seu cor. Perquè el jo no és —en la filosofia de Duarte— sinó una minúscula representació del tot: «T'he retrobat, / mar meu, / mar íntim, / quan he sentit la meva pell / un fragment de la teva.»

El amor és una font il·limitada de tensió, que genera la vida i que, alhora, l'ofega. El to serè, un si és no és horacià, d'aquesta poesia experimenta una veritat amarga: «blau de mar / ferit pel roig ponent / que amara, com un oli, la badia». La de Duarte és, gairebé sempre, una naturalesa amable, íntima, que sovint té qualitats humanes («turons musculosos», «la mà del cel reposa / damunt del blat»). La pintura del lloc és magnífica: «Travessa aquest paisatge / de temps que s'adormissa / una flama roja, groguenca / de nespres i llimones.» L'escorça del pi de Vilanera és «tèbia» i si es mira enlaire es descobreix una «teranyina de fulles». Hi ha, en les seves paraules, agraïment per la bellesa rebuda (a la manera de Garcés). En la calma que es respira pertot, però, de sobte «creix una blanca ferida d'aigua». Una de les tankes finals concentra l'accent més dramàtic del llibre: «És vell el món, / els mesos t'ho recorden, / t'ho diu el cos / que et vas cansant de ser. / Creix la nit i t'espera.»

Una declaració d'amor

Carles López

El Periódico de Catalunya, 17/10/2008

- *Maríntim*, l'últim llibre del poeta i lingüista Carles Duarte, és un sentit homenatge al paisatge de la costa mediterrània i al litoral de l'Empordà •

És tota una declaració d'amor i un deute personal. El poeta, lingüista i col·laborador d'EL PERIÓDICO Carles Duarte (Barcelona, 1959) va presentar dimarts el seu últim llibre, *Maríntim* (publicat per Editorial Meteora), un poemari en què manifesta la seva devoció pel Mediterrani, i molt especialment pel litoral de l'Empordà, i també salda un vell deute amb ell mateix i amb el mar: "Un mirall, un espai on projectem els nostres records, els nostres anhels i els nostres somnis", explica.

La columna vertebral d'aquest llibre és un tema recurrent dels poetes, però en el cas de Duarte

aquest mar no és només un paisatge per contemplar, sinó que —en paraules de Jordi Cervera, director de la col·lecció Mitilene— “es converteix en essència, en ànima incorporada i també en un cos sòlid i evident”.

Aquest llibre, en què el protagonista és la naturalesa, “el paisatge viscut, humanitzat”, està dividit en tres parts: una d'introductòria titulada *L'Escala*, on el poeta dedica els seus versos a un seguit de geografies molt estimades de l'Empordà; una segona part que dona nom al llibre i que és, segons paraules del mateix Duarte, un cant a l'estreta relació “entre l'home i el mar que l'acull i li dona raó de ser”; i, finalment, una tercera part que tanca el llibre i que, amb el títol de *Poemes a Wataru*, està composta per 12 tankes (amb el subtítol de *Vida*) i 10 haikus, denominats *celestes*.

En aquesta última part, el paisatge és fruit d'un diàleg amb l'artista japonès Wataru, que manté una relació constant amb el món artístic català. De la col·laboració assídua entre tots dos en va sorgir la idea que Carles Duarte —explorador de tècniques, formes i continguts— se servís de tankes i haikus, poemes d'origen japonès que segueixen el cicle de les estacions i que tenen com a fons i sentit el reflex de la mirada humana sobre el paisatge. Amor sense embuts ni dissimulació: *Estimo el mar / m'acull, / l'acullo*.